

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 2080

гр. София , 19.07.2021 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ в закрито заседание на деветнадесети юли, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: **ВАСИЛ В. АЛЕКСАНДРОВ**

като разглежда докладваното от **ВАСИЛ В. АЛЕКСАНДРОВ** Гражданско дело № 20211110141353 по описа за 2021 година

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

гр. София, 19.07.2021 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, П Г. О., 156-ти състав в закрито заседание на деветнадесети юли през две хиляди и двадесет и първа година, в състав:

РАЙОНЕН СЪДИЯ: ВАСИЛ АЛЕКСАНДРОВ

като разглежда докладваното от съдия Васил Александров **гр. д. № 41353/2021 г.** по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 122 ГПК.

Подадена е искова молба от А.Х. А. в качеството му на земеделски производител срещу ЗАД „БВИГ“ АД, с която се претендира сумата от 2559,14 лева, представляващи застрахователно обезщетение.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на искова молба, с който претенцията е оспорена, като е направен и отвод за местна подсъдност на делото.

С Определение № 260317/13.05.2021 г., постановено по гр. д. № 347/2021 г. по описа на Районен съд – гр. Бяла Слатина производството по делото е прекратено, като същото е изпратено по местна подсъдност на Софийският районен съд. За да постанови определението си, съдът е възприел, че в случая се касае за претенция по пряк иск, който се основава на договорно основание, поради което не може да се обоснове приложението на чл. 115 ГПК. Отделно от това е мотивирано, че е неприложим и текста на чл. 113 ГПК, тъй като ищецът бил търговец и спорът не бил потребителски, тъй като последният не бил потребител по смисъла на § 13, т. 1 ДР ЗЗП.

Настоящият съдебен състав, като взе предвид обстоятелствата по делото и мотивите на Районен съд – гр. Бяла Слатина намира следното:

Според чл. 118, ал. 2 ГПК, във вр. чл. 119, ал. 4 ГПК, ако съдът прецени, че делото не му е подсъдно, той го изпраща на надлежния съд. В този случай делото се смята за висящо пред този съд от деня на подаване молбата пред ненадлежния съд, като извършените от последния действия запазват силата си. Във всички други случаи извън тези по ал. 1 – 3 ГПК възражение за неподсъдност на делото може да се прави само от ответника и най-късно в срока за отговор на исковата молба.

Съгласно разпоредбата на чл. 105 ГПК, искът се предявява пред съда, в района на който е постоянният адрес или седалището на ответника.

В правилото на чл. 113 ГПК (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2018 г.**, в сила от 7.08.2018 г.) е предвидено, че исковете на и срещу потребители се предявяват **пред съда, в чийто район се намира настоящият адрес на потребителя**, а при липса на настоящ адрес – по постоянния.

В правилото на чл. 119, ал. 3 ГПК (Нова – ДВ, бр. 65 от 2018 г., **в сила от 7.08.2018 г.**) е предвидено, че възражение за неподсъдност на делото по чл. 108, ал. 2 ГПК, чл. 113 ГПК и чл. 115, ал. 2 ГПК може да се прави от ответника най-късно в срока за отговор на исковата молба и **да се повдига служебно от съда до приключване на първото по делото заседание**.

Съгласно § 5 ПЗРЗИД ГПК (ДВ, бр. 65 от 2018 г.) заварените до влизането в сила на този закон съдебни производства се довършват по досегашния ред, независимо от промяната на подсъдността. В случая, тъй като производството пред Софийски районен съд е образувано на 13.07.2020 г., то следва да се приложат новите процесуални разпоредби, т.е. § 5 ПЗРЗИД ГПК не намира приложение в настоящия случай.

Следва да се изясни, че в случая при граматическото, систематическото, телеологичното и историко-политическото тълкуване на правилото на чл. 113 ГПК, настоящият съдебен състав достига до извод, че за разлика от предходната правна уредба, в случая в изброените в чл. 119, ал. 3 ГПК, местната подсъдност се явява абсолютна процесуална предпоставка, което е свързано със служебното правомощие на съда, дори при липса на отвод, да взема отношение за наличието ѝ. Нещо повече, в случая правилото на чл. 113 ГПК, превалира правилото на чл. 105 ГПК, когато се отнася за потребителски спор.

Настоящият съдебен състав намира, че в случая не може да се сподели извода за неприложимост а чл. 113 ГПК, който е направен от Районен съд – гр. Бяла Слатина. В случая по делото няма данни, а и от извършена служебна справка по чл. 23, ал. 6 ЗТРРЮЛНЦ се установява, че лицето е регистрирано единствено като земеделски производител с адрес в гр. Бяла Слатина, ул. „Любомир“ № 20, но не и като търговец по ТЗ, а с оглед изричната разпоредба на чл. 2, т. 1 ТЗ, лицата които се занимават със селскостопанска дейност нямат търговско качество.

На следващо място трябва да се посочи, че не може да се сподели и извода, че единствено лица потребители по смисъла на § 13, т. 1 ДР ЗЗП могат да се ползват от подсъдността по чл. 113 ГПК.

Следва да се изясни, че в случая при граматическото, систематическото, телеологичното и историко-политическото тълкуване на правилото на чл. 113 ГПК, настоящият съдебен състав достига до извод, че за разлика от предходната правна уредба, в случая в изброените в чл. 119, ал. 3 ГПК, местната подсъдност се явява абсолютна процесуална предпоставка, което е свързано със служебното правомощие на съда, дори при

липса на отвод, да взема отношение за наличието ѝ. Нещо повече, в случая правилото на чл. 113 ГПК, превалира правилото на чл. 105 ГПК, когато се отнася за потребителски спор, какъвто е настоящият случай, доколкото се ищецът е застраховател, а ответника е „ползвател на застрахователни услуги“ по смисъла на чл. 2, ал. 2 КЗ, като същото е аналогично и на понятието „потребител на застрахователни услуги“ по отменения КЗ, съответно в тази насока следва да се спазят указанията на **т. 6 от Тълкувателно решение № 1 от 23.12.2015 г. на ВКС по тълк. д. № 1/2014 г., ОСТК**. Като изрично трябва да се изтъкне фактът, че мотивите на ВКС са изцяло съобразени със съображение № 2 от Директива 2009/103/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г.

При граматическото, систематичното и телеологическото тълкуване на правилото на чл. 2, ал. 2 от КЗ следва да се вземе предвид, че по отношение физическите лица, извън рамките на професионалната им или търговската им дейност, при сключването на застрахователни договори, последните ще са потребители по смисъла на ЗЗП и те винаги ще се ползват от по-благоприятната правна регламентация – арг. § 1 ДРЗЗП. Този извод се подкрепя от логиката на самото потребителско законодателство, в което е залегнало схващането, че на потребителите се осигурява един минимален стандарт, под които не би могло да се влоши правното им положение, а само да се надграждат допълнителни права. От телеологическа гледна точка, това разбиране важи с още по-голяма сила в застрахователното право, доколкото застрахователната дейност е специфична, рискова, а трудно обикновеният потребител би могъл да извърши преценка на рисковете, съответно да съобрази клаузите на предложения му застрахователен договор, така както това би могъл да направи застрахователят. Нещо повече, именно за това се заплаща застрахователна премия – за да носи професионалист съответния риск. Противното тълкуване би обезсмислило целите на КЗ, залегнали в разпоредбата на чл. 2, ал. 1, т. 1 и т. 2 от КЗ – осигуряване защита на интересите на ползвателите на застрахователни услуги; създаване на условия за развитието на стабилен, прозрачен и ефективен застрахователен пазар. Този извод се подкрепя и от използвания от законодателя израз *„независимо дали е потребител по смисъла на Закона за защита на потребителите“* (к.м.), т.е. дори когато е потребител по смисъла на ЗЗП, то същият може и е ползвател на застрахователни услуги по смисъла на КЗ. Нещо повече, изрично в мотивите към законопроекта за КЗ е записано, че *„когато в определени случаи защитата, предоставяна с кодекса, се отнася само за тези ползватели, които имат качеството на потребители, това се указва изрично“* (к.м.).

С оглед гореизложеното, съдът намира, че са налице предпоставките на чл. 122 ГПК, за да бъде повдигната отрицателна препирня за подсъдност между Софийски районен съд и Районен съд – гр. Бяла Слатина, като производството следва да бъде изпратено на Софийски градски съд за разрешаване на процесуалния спор за местна подсъдност.

Така мотивиран, Софийският районен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОПРЕДЕЛИ:

ПОВДИГА ПРЕПИРНЯ ЗА ПОДСЪДНОСТ на основание чл. 122 ГПК по гр. д. № 41353/2021 г. по описа на СРС, II Г. О., 156-ти състав между Софийски районен съд и Районен съд – гр. Бяла Слатина.

ИЗПРАЩА делото на Софийски градски съд за разглеждане на повдигнатата препирня за подсъдност.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____